

SPOL IN ZNANOST NA ZRC SAZU

15

Pred vami je nova številka Novičnika Spol in znanost na ZRC SAZU!

Novičnik vas redno obvešča o dejavnostih

Inštituta za spominske in kulturne študije ZRC SAZU in ZRC SAZU
na področju raziskovanja spolov in enakih možnosti v akademski sferi.
Na inštitutu trenutno izvajamo dva projekta iz okvira **OBZORJE 2020**,
projekt **R&I PEERS** in projekt **ACT**.

Oktober 2021

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

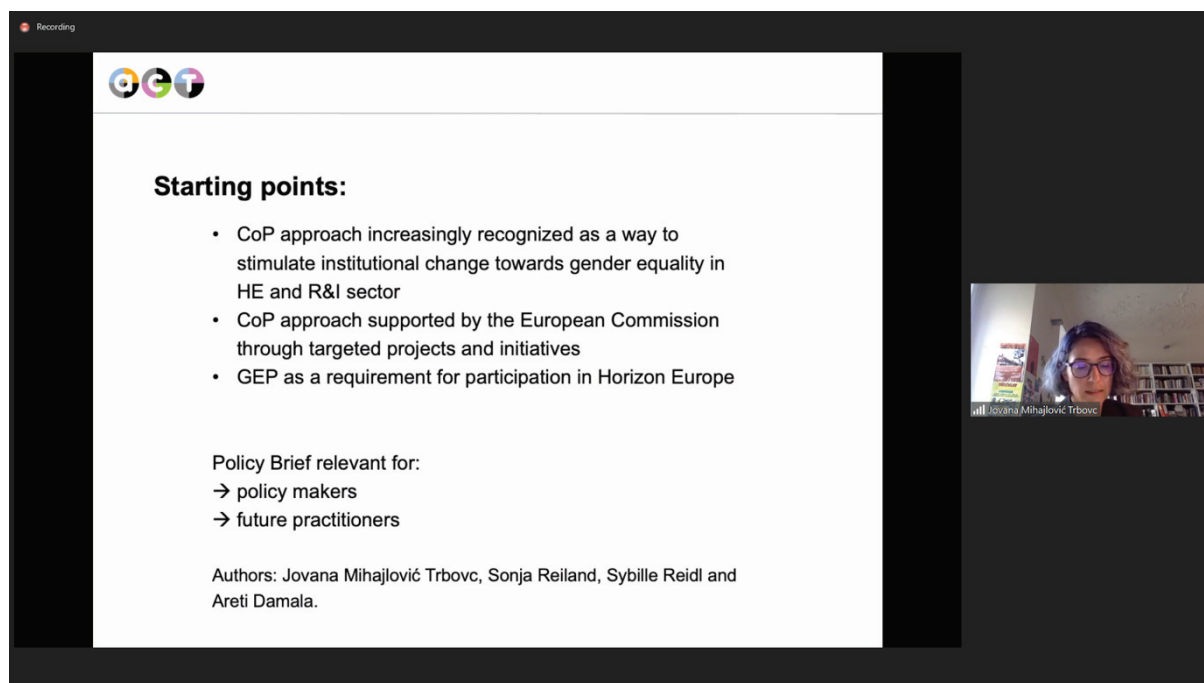
Etika, integriteta in enakost spolov v raziskovalnem prostoru Slovenije

[illegible]

Foto: Jovana Mihajlović Trbovc

Zaključni dogodek projekta ACT

Evropski projekt [ACT – Skupnosti prakse za pospeševanje enakosti spolov in institucionalnih sprememb v evropski znanstvenoraziskovalni sferi](#) se je zaključil z dogodkom (po spletu), ki je predstavil [sintezo različnih projektnih rezultatov](#). Med drugim je bil predstavljen dokument [»How to support Communities of Practice for driving institutional change towards gender equality«](#), ki ga je pripravila Jovana Mihajlović Trbovc s projektnimi sodelavkami, in ki ponuja praktične predloge ustvarjalcem javnih politik, kako lahko sistemsko podprejo skupine za prenos znanja skozi prakso (t.i. community of practice – skupnost prakse) kot je skupina [Alt+G](#) (Skupina za vzpostavljanje alternativnih infrastruktur za enakost spolov v akademskih ustanovah). Posnetek dogodka si lahko ogledate na [tej povezavi](#).

Recording

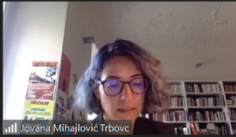
Starting points:

- CoP approach increasingly recognized as a way to stimulate institutional change towards gender equality in HE and R&I sector
- CoP approach supported by the European Commission through targeted projects and initiatives
- GEP as a requirement for participation in Horizon Europe

Policy Brief relevant for:

- policy makers
- future practitioners

Authors: Jovana Mihajlović Trbovc, Sonja Reiland, Sybille Reidl and Areti Damala.

Jovana Mihajlović Trbovc

Vir: posnetek zaslona

Projekt o ilustratorkah v SFRJ ter socialistični estetski vzgoji iz perspektive spola

Pred kratkim se je začel raziskovalni projekt Marie Skłodowska Curie Actions (MSCA) [Katje Kobolt](#), sodelavke [ISKŠ ZRC SAZU](#), ki uvaža sistematično primerjalno meddisciplinarno raziskavo ilustratorok v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji (1945–1991). Raziskava vključuje vse nekdanje jugoslovanske kontekste in združuje umetnostne ter literarnozgodovinske, kakor tudi teoretične pristope v okviru kulturnih študij. Vodila bo do novih kritičnih spoznanj o socialistični estetski vzgoji in subjektivizaciji otrok, zlasti v zvezi s spolom. S preučevanjem raznovrstnih arhivov in z intervjuji starejše generacije strokovnjakinj_ov, ki delujejo oziroma so delovale_i v feminiziranem založniškem sektorju za otroke in mladino, raziskava prispeva k zgodovinenju ilustratorok in njihovih praks.

Raziskovalni projekt zasleduje tri glavne cilje:

- (i) raziskati in kontekstualno interpretirati predstave otroštva in spola v jugoslovanskem socialističnem založništvu za otroke in mladino;
- (ii) načrtovati prakse ilustratorok za otroke in mladino na stičišču lokalnih, regionalnih in mednarodnih umetniških gibanj in estetskega izobraževanja;
- (iii) posredovati v akademsko »arhiviranje« in razpirati celovitejše razumevanja socialističnega modernističnega estetskega izobraževanja in subjektivacije.

Tako raziskava prispeva k novim opredelitvam razmerja med komunikativnim in kulturnim spominom evropske socialistične preteklosti znotraj širšega področja jugoslovanskih, slovanskih in socialističnih študij ter disciplin umetnostne, literarne in kulturne zgodovine.

Ilustracija Lidija Osterc.
Naslovnica Biba buba baja,
avtorica Mira Voglar,
Dopisna delavska univerza,
Ljubljana, 1979;
Mladinska knjiga 2017.

ZGODILO SE BO

Iz prihajajoče knjige o naših pomembnih znanstvenicah

V okviru projekta [R&I PEERS – Pilotne izkušnje za izboljšanje enakosti spolov v raziskovalnih organizacijah](#), pripravljamo zbornik o znanstvenicah, ki so pomembno prispevale k razvoju znanosti na območju nekdanje Jugoslavije. Odlomke teh prispevkov redno objavljamo v novičniku. Tokrat politologinja Nermina Mujagić in komunikologinja Sarina Bakić s Fakultete za politične vede Univerze v Sarajevu pišeta o sociologinji Zlati Grebo (1922–2019).

Zlata Grebo

Zlata Grebo se je ukvarjala predvsem z demografskimi politikami ter vlogo žensk v družbenem razvoju. Najpomembnejše značilnosti njenega znanstvenega in akademskega delovanja so uveljavljanje in emancipacija žensk ter enakopravna obravnava žensk v jugoslovanski družbi s posebnim poudarkom na transformaciji družinskih odnosov. V študiji *Želje in strahovi jugoslovanskih žensk* (1965), ki je vključevala tudi obsežne anketne raziskave na celotnem ozemlju nekdanje Jugoslavije, se je osredotočila na osebne želje žensk ter na njihovo dožemanje lastnega položaja v družini in izven nje. V raziskavi je Zlata Grebo tudi ugotovila, da so bili osebni strahovi jugoslovanskih žensk v glavnem povezani z vojno in neuspešnostjo njihovih otrok, sledil pa je strah pred brezposelnostjo in nizkim življenjskim standardom. V študiji *Enakopravnost žensk – del boja za socialistično družbo* (1969) se je Zlata Grebo osredotočila na vprašanje, kakšna je vloga ženske v tedanjem sistemu družbenega odločanja. Tudi pri tematiki materinstva in dela je v ospredje postavljala žensko in njen družbeni položaj, vendar skozi prizmo demografske politike, ki preučuje reprodukcijo prebivalstva in načrtovanje družine. Na ta način je prikazala pomen procesa osvoboditve žensk v družinskih odnosih, ki je odvisen od stopnje njihove enakosti na delovnem mestu in v družbi kot celoti.

Informacije o štipendijah za raziskovalke_ce na začetku kariere

Pomemben vidik prizadevanj za enake možnosti v vsaki raziskovalni organizaciji je povezan s potrebami raziskovalk_cev na začetku kariere. Zato v novičniku redno objavljamo informacije o štipendijah in ostalih možnostih za raziskovanje v tujini.

V tokratnem novičniku nadaljujemo z informacijami o štipendijah za raziskovalke_ce na začetku kariere. Za več informacij si pogledajte predhodne številke novičnika.

- **New Europe College Fellowships v Bukarešti** ponuja podoktorske štipendije na področju humanistike in družboslovja v trajanju enega leta ali enega semestra.
Rok: 10. januar 2022. [Preberi več.](#)
- **Center za jugovzhodne evropske študije Univerze v Gradcu** vabi gostujoče raziskovalce za en semester. Na voljo so prostori in storitve centra ter sredstva za organizacijo dogodka. Pozicija gostujočega raziskovalca ne vključuje štipendije, vendar se na podlagi pridobljene pozicije lahko prijavite za sredstva, med drugim štipendije avstrijske agencije za mednarodno sodelovanje [OeAD](#).
Rok: 17. december 2021. [Preberi več.](#)
- **Univerza v Minhnu (LMU), zimski semester**
Podoktorske raziskovalne štipendije na področju globalne zgodovine
Rok: 30. november 2021. [Preberi več.](#)
- **Višegrajska štipendija za raziskovalno delo v Open Society Archives, CEU.**
Rok: 15. november 2021. [Preberi več.](#)